

कृषि विकास बैंक लि.

तह-४, लेखपाल (प्रशासन) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पदको विवरण

सेवा :-	प्रशासन	समूह :-	प्रशासन	उपसमूह :-	प्रशासन
तह :-	४ (चार)	पद :-	लेखपाल	किसिम :-	खुला

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसार तीन चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	पूर्वयोग्यता परीक्षा	पूर्णाङ्क :- १००
द्वितीय चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
तृतीय चरण :-	अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : पूर्वयोग्यता परीक्षा (Preliminary Examination)

पूर्णाङ्क :- १००

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
व्यवस्थापन, लेखा र अर्थशास्त्र (Management, Accounting & Economics)	३०	४०	बस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	१५ प्रश्न X २ अङ्क	४५ मिनेट
कृषि विकास बैंक र बैंकिङ सम्बन्धी (ADBL & Banking)	३०			१५ प्रश्न X २ अङ्क	
गणित (Mathematics)	१०			५ प्रश्न X २ अङ्क	
कम्प्युटर (Computer)	१०			५ प्रश्न X २ अङ्क	
सामान्य ज्ञान (General Knowledge)	२०			१० प्रश्न X २ अङ्क	

गलत उत्तर दिएमा २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिने छैन । पूर्वयोग्यता परीक्षा उत्तीर्ण हुने उम्मेदवारहरूको अङ्क द्वितीय चरणको प्राप्ताङ्कमा गणना गरिने छैन ।

२. द्वितीय चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय	
प्रथम	व्यवस्थापन (Management)	१००	४०	विषयगत	लामो उत्तर आउने प्रश्न	५ प्रश्न X १० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
	लेखा (Accounting)				लामो उत्तर आउने प्रश्न	२ प्रश्न X १० अङ्क	
	गणित (Mathematics)				छोटो उत्तर आउने पश्न	४ प्रश्न X ५ अङ्क	
	कम्प्युटर (Computer)				छोटो उत्तर आउने पश्न	२ प्रश्न X ५ अङ्क	
द्वितीय	अर्थशास्त्र (Economics)	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर आउने पश्न	२ प्रश्न X ५ अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
	बैंकिङ (Banking)				लामो उत्तर आउने पश्न	१ प्रश्न X १० अङ्क	
	कृषि विकास बैंक लि. र बैंकिङ कानून (ADBL and Banking Laws)				छोटो उत्तर आउने पश्न	३ प्रश्न X ५ अङ्क	
					लामो उत्तर आउने पश्न	३ प्रश्न X १० अङ्क	
					छोटो उत्तर आउने पश्न	३ प्रश्न X ५ अङ्क	
					लामो उत्तर आउने पश्न	२ प्रश्न X १० अङ्क	

३. तृतीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

कृषि विकास बैंक लि.
तह-४, लेखपाल (प्रशासन) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्रष्टव्य :

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
२. लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्गभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
३. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्ग कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्ग दिइने छैन र अङ्ग कट्टा पनि गरिने छैन ।
४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
५. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
६. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
७. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइ/प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइ/प्रश्नका प्रश्नको उत्तर सोही भाग/खण्ड/एकाइ/प्रश्नको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
८. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, कानून, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ ।
९. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१०. द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र तृतीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
११. पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८१/१२/१४

कृषि विकास बैंक लि.
तह-४, लेखपाल (प्रशासन) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण
पूर्वयोग्यता परीक्षाको पाठ्यक्रम

Section (A) Management, Accounting and Economics   30 Marks   (15x2=30)

1. Management: Concept, Principles and Functions

- 1.1. Fundamental of Management – Planning, Organizing, Directing, Controlling, and Coordination
- 1.2. Evolution of Management Thought
- 1.3. Fundamental Principles of Management
- 1.4. Effective Communication Skills
- 1.5. Customer Relationship Management and Service Excellence
- 1.6. Human Resource Management and Development

2. Accounting

- 2.1. Historical Evolution of Accounting
- 2.2. Conventions, Principles and Objectives of Accounting
- 2.3. Types of Accounts
- 2.4. Internal Controls in Banking: Internal Check, Auditing, and Risk Management
- 2.5. Financial Performance Analysis: Liquidity, Turnover, Profitability, and Solvency Ratios
- 2.6. Management of Inventory and Fixed Assets in Banks
- 2.7. Depreciation and its Methods
- 2.8. Financial Statements in Banking: Profit and Loss Account, Balance Sheet, and Cash Flow Statement

3. Economics

- 3.1. Fundamentals of Micro and Macro Economics
- 3.2. Key Aspects of the Nepalese Economy
- 3.3. Macroeconomic Indicators: GDP, GNP, Per Capita Income, Investment, Consumption, Savings, Inflation, Foreign Trade, Remittance, and Balance of Payments (BOP)
- 3.4. Recent Economic Developments and Trends
- 3.5. Monetary and Fiscal Policies

Section (B) Banking and Agricultural Development Bank Ltd.   30 Marks   (15x2=30)

4. Banking

- 4.1. History and Development of Banking
- 4.2. Types and Classification of Banks
- 4.3. Banking and Financial Terminologies
- 4.4. Present Scenario and Status of Banking Industry
- 4.5. Functions of Central Bank and Commercial Banks
- 4.6. FinTech and Digital banking
- 4.7. Alternative Delivery Channel (ADCs) in Banking and its Types
- 4.8. Agency Banking Service
- 4.9. Financial Access, Digital/Financial Literacy and Financial Inclusion
- 4.10. Merger and Acquisitions
- 4.11. BASEL III
- 4.12. Capital Market and Money Market
- 4.13. Negotiable Instruments

कृषि विकास बैंक लि.
तह-४, लेखपाल (प्रशासन) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

5. Institutional Framework and Overview of Agriculture Development Bank Ltd. (ADBL)

- 5.1. Historical Development and Achievement, Vision, Mission, Objectives
- 5.2. Existing Organizational Structure
- 5.3. Current Status and Progress of ADBL
- 5.4. Role and Contribution of ADBL in the Economic Development of the Country
- 5.5. Service Coverage and Branch Network
- 5.6. Employees Bylaws, 2062
- 5.7. Core Banking System (CBS)

6. Banking Laws

- 6.1. Company Act, 2063
- 6.2. Bank And Financial Institutions Act, 2073
- 6.3. Nepal Rastra Bank Act, 2058 BS
- 6.4. Asset (Money) Laundering Prevention Act, 2064
- 6.5. Banking Offence and Punishment Act, 2064

Section (C)	Mathematics and Computer	20 Marks	(10x2=20)
--------------------	---------------------------------	-----------------	------------------

7. Mathematics (5x2=10)

- 7.1. Integers
- 7.2. Unitary Method
- 7.3. Fraction and Decimal
- 7.4. Simple and Compound Interest
- 7.5. Percentage
- 7.6. Profit and loss
- 7.7. Ratio and Proportion
- 7.8. Statistics (Mean, Median, Mode, Standard Deviation)
- 7.9. LCM and HCF

8. Computer (5x2=10)

- 8.1. Introduction to Computer- Concept, History and Classification
- 8.2. Computer Hardware and Software
- 8.3. Fundamentals of Computer
- 8.4. Operating System (OS)
- 8.5. Common Computer Abbreviations
- 8.6. Networking Concepts: LAN, WAN, MAN, Internet and Intranet
- 8.7. Database Management System
- 8.8. Role of Information Technology in Banking System
- 8.9. Key Terminologies

कृषि विकास बैंक लि.
तह-४, लेखपाल (प्रशासन) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Section (D)	General Knowledge	20 Marks	(10x2=20)
--------------------	--------------------------	-----------------	------------------

१. भूगोल सम्बन्धी

- १.१. विश्वको भूगोल सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.२. नेपालको भूगोल
  - १.२.१. प्राकृतिक स्रोतसाधनका प्रकार र विशेषताहरू
  - १.२.२. भौगोलिक अवस्था र स्वरूप : किसिम र विशेषताहरू
  - १.२.३. भौगोलिक विविधता र जनजीवन
  - १.२.४. नेपालको प्रशासनिक विभाजन
  - १.२.५. अक्षांश र देशान्तर

२. ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, सामाजिक, राजनीतिक र आर्थिक व्यवस्था सम्बन्धी

- २.१. विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू
- २.२. नेपालको इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था
  - २.२.१. नेपालको प्राचीनकाल तथा मध्यकालको राजनीतिक, सामाजिक एवं सांस्कृतिक अवस्था
  - २.२.२. आधुनिक नेपालको राजनीतिक, सामाजिक एवं सांस्कृतिक अवस्था
  - २.२.३. नेपालको शासकीय स्वरूप (संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय तह)
  - २.२.४. नेपालका प्रचलित धर्म, संस्कृति, जातजाति, भाषा, साहित्य र कला
  - २.२.५. आर्थिक अवस्था (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत)
  - २.२.६. नेपालमा योजनावद्वा विकास र चालु आवधिक योजना

३. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्था, खेलकुद, पुरस्कार र समसामयिक विषयहरू

- ३.१. नेपालको परराष्ट्र नीति
- ३.२. महत्वपूर्ण राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय समसामयिक घटनाक्रमहरू
- ३.३. UN, EU, WTO, SAARC, BIMSTEC, IMF, World Bank, ADB सम्बन्धी जानकारी
- ३.४. महत्वपूर्ण राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता तथा पुरस्कार

४. नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान

कृषि विकास बैंक लि.
तह-४, लेखपाल (प्रशासन) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय चरण

प्रथम पत्र : Management, Accounting, Mathematics and Computer

Section (A)	Management	50 Marks	(5x10=50)
--------------------	-------------------	-----------------	------------------

1. Management

- 1.1. Definition of Organization
- 1.2. Types of Organizations
- 1.3. Objectives of an Organization
- 1.4. Organizational Structure
- 1.5. Communication Systems
- 1.6. Organizational Change and Development
- 1.7. Institutional Governance
- 1.8. Definition, Principles, and Functions of Management
- 1.9. Motivation: Concept, Theories, Tools and Techniques
- 1.10. Management Information Systems
- 1.11. Customer Service Excellence: Concept, Importance, Tools and Techniques

2. Human Resource Management (HRM)

- 2.1. Concept and Process of Human Resource Management
- 2.2. Objectives and Importance of Human Resource Management
- 2.3. Job Descriptions and Job Analysis
- 2.4. Employee Selection and Recruitment Process
- 2.5. Training and Development: Concept, Necessity and Techniques
- 2.6. Employee Transfers and Job Rotation
- 2.7. Disciplinary Actions, Rewards and Punishment
- 2.8. Career Development Planning
- 2.9. Performance Appraisal

3. Office Management

- 3.1. Letter Writing and Inter Departmental Correspondence
- 3.2. Memo Writing (Tippani) and Decision Making
- 3.3. Registration and Dispatch of Documents (Darta and Chalani)
- 3.4. Records Management
- 3.5. Filing Systems and Procedure
- 3.6. Indexing and Cataloging
- 3.7. Communication Management
- 3.8. Office Structure and Office Layout/Decoration
- 3.9. Introduction to Report Writing and Report Structure

कृषि विकास बैंक लि.
तह-४, लेखपाल (प्रशासन) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Section (B)   **Accounting**   **20 Marks**   **(2x10=20)**

4. Accounting

- 4.1. Account and Accounting
- 4.2. Principles, Objectives, Types, and Characteristics of Accounting
- 4.3. Single-entry and Double-entry Accounting System
- 4.4. Accounting Vouchers and Petty Cash Book
- 4.5. Ledger Accounts
- 4.6. Profit and Loss Account and Income and Expenditure Accounting
- 4.7. Trial Balance and Balance Sheet
- 4.8. Cash Flow Statement
- 4.9. Importance and Use of Financial Statements
- 4.10. Reconciliation Statement
- 4.11. Internal Check, Internal Control, Internal and External Audit
- 4.12. Depreciation: Concept, Types and Methods

Section (C)   **Mathematics**   **20 Marks**   **(4x5=20)**

5. Mathematics

- 5.1. Unity Method
- 5.2. Fraction
- 5.3. Decimal
- 5.4. Simple and Compound Interest
- 5.5. Percentage
- 5.6. Ratio and Proportion
- 5.7. Discount and Commission
- 5.8. Simple Average and Weighted Average

Section (D)   **Computer**   **10 Marks**   **(2x5=10)**

6. Computer

- 6.1. Introduction to Computer Basics and Information Technology
- 6.2. Computer System (Input Device, Output Device)
- 6.3. Computer Operating Systems
- 6.4. Application Software
- 6.5. Hardware
- 6.6. Intranet, Internet and e-mail
- 6.7. Computer Introduction: Windows, Word, Excel, Power Point
- 6.8. Database Management System
- 6.9. Use of Information Technology in Banking System

कृषि विकास बैंक लि.
तह-४, लेखपाल (प्रशासन) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : Economics, Banking, ADBL and Banking Laws

Section (A)   **Economics**   **20 Marks**   **(2x5+1x10=20)**

1. Economics

- 1.1. Concept and Definition of Micro and Macro Economics
- 1.2. Principles of Demand, Supply, Production, Consumption and Saving
- 1.3. Government Securities, Share, Bond and Debenture
- 1.4. National Income Accounting
- 1.5. Treasury Management
- 1.6. Inflation: Concept, Types, Causes and Consequences
- 1.7. Fiscal and Monetary Policies
- 1.8. Money Market and Capital Market
- 1.9. Federal Budget
- 1.10. Economic Liberalization and Globalization: General Overview

Section (B)   **Banking**   **45 Marks**   **(3x5+3x10=45)**

2. Banking

- 2.1. History and Development of Banking System
- 2.2. Types and Classification of Banks and Financial Institutions (BFIs)
- 2.3. Role and Functions of Central Bank and Commercial Banks
- 2.4. Challenges, Issues and Opportunities of Banking in Nepal
- 2.5. FinTech and Digital Banking: Types, Risks, Uses and Issues
- 2.6. Financial Access, Digital/Financial Literacy and Financial Inclusion
- 2.7. Shadow Banking and its Impact to the Banking Sector

3. Modern Banking Products and Services

- 3.1. Letter of Credit: Concept, Types and Process
- 3.2. Bank Guarantee: Concept, Types and Process
- 3.3. Agency Banking Services
- 3.4. Remittance: Concept and Economic Impact
- 3.5. e-Banking: Types and Importance
- 3.6. Any Branch Banking System (ABBS)
- 3.7. Mobile Banking and Internet Banking
- 3.8. Digital Wallet
- 3.9. Paperless Banking
- 3.10. ATM, Debit Card, Credit Card, Dollar, Prepaid Card, Kisan Card and Visa Card
- 3.11. POS, QR Based Payment
- 3.12. C-ASBA, DEMAT, Mero Share
- 3.13. e-Commerce

4. Management of Commercial Bank

- 4.1. Profitability and Liquidity Management
- 4.2. Assets and Liability Management
- 4.3. Lending Principles and its Management
- 4.4. Recovery and Non-performing Loan Management

कृषि विकास बैंक लि.
तह-४, लेखपाल (प्रशासन) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.5. Operation Excellence and Service Delivery in Banks
- 4.6. Merger and Acquisitions
- 4.7. Risk Management in Commercial Banks
- 4.8. BASEL Core Principles and Capital Adequacy Framework
- 4.9. Interest Rate Corridor (IRC)
- 4.10. Loan Classification and Loan Loss Provision according to NRB Directives
- 4.11. Credit Management

Section (C) Agricultural Development Bank Ltd. and Banking Laws 35 Marks (3x5+2x10=35)

5. Overview of Agriculture Development Bank Ltd.

- 5.1. Agricultural Development Bank Ltd.: Historical Development, Achievement, Vision, Mission and Objectives
- 5.2. Existing Organizational Structure
- 5.3. Employees Bylaws, 2062
- 5.4. Contribution, Role, Potentialities and Challenges of the ADBL in the Development of Nepal's Economic (Agriculture, Rural and Banking) Sector
- 5.5. Current Status and Progress of ADBL
- 5.6. Strengths and Weaknesses, Opportunities and Threats
- 5.7. Core Banking System (CBS) in ADBL

6. Banking Laws

- 6.1. Bank and Financial Institution Act, 2073
- 6.2. Nepal Rastra Bank Act, 2058
- 6.3. Banking Offence and Punishment Act, 2064
- 6.4. Asset (Money) Laundering Prevention Act, 2064 and Regulation 2073
- 6.5. Unified Directives and Circulars Issued by Nepal Rastra Bank
- 6.6. The Act on Recovery of Debts of Banks and Financial Institutions, 2058 and Regulation 2059

